

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-496/15-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola Ostrava-Poruba, J. Valčíka 4413, příspěvková organizace
Sídlo	J. Valčíka 1/4413, 708 00 Ostrava-Poruba
E-mail právnické osoby	jiri.cano@volny.cz
IČ	64 628 221
Identifikátor	600 004 309
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Bc. Jiřím Čaňou, ředitelem školy
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	J. Valčíka 1/4413, 708 00 Ostrava-Poruba Makovského 4490, 708 00 Ostrava-Poruba
Termín inspekční činnosti	27. – 30. duben 2015

Inspekční činnost byla zahájena dne 20. dubna 2015 předložením Pověření k inspekční činnosti řediteli Základní umělecké školy Ostrava-Poruba, J. Valčíka 4413, příspěvková organizace (dále „škola“ nebo „ZUŠ“).

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní umělecké školy a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2012/2013 až 2014/2015 k termínu inspekční činnosti, u finančních předpokladů je posuzovaným obdobím kalendářní rok 2014.

Charakteristika

Základní umělecká škola Ostrava-Poruba, J. Valčíka 4413, příspěvková organizace poskytuje základy uměleckého vzdělání v hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru.

Kromě svého kmenového sídla vyučuje na dalších třech pracovištích:

- Makovského 4490, 708 00 Ostrava-Poruba
- Čkalovova 942, 708 00 Ostrava-Poruba
- Martinovská 50, 723 00 Ostrava-Martinov (v současné době není pracoviště využíváno)

V tomto školním roce školu navštěvuje celkem 1216 žáků, z toho v hudebním oboru 856 žáků, v tanečním oboru 60 žáků, ve výtvarném oboru 260 žáků a literárně dramatickém oboru 40 žáků. Ve studium pro dospělé je zapsáno 35 žáků v hudebním (34) a výtvarném oboru (1). Celkový počet žáků ZUŠ je dlouhodobě stabilizován. Nejvyšší povolený počet žáků (1300) není překročen.

V letošním školním roce je zařazeno v hudebním oboru: hra na klavír (215 žáků), elektronické klávesové nástroje (105 žáků), akordeon (7 žáků), housle (63 žáků), violu (4 žáci), violoncello (2 žáci), kontrabas (2 žáci), kytaru (155 žáků), elektrickou a basovou kytaru (36 žáků), zobcovou flétnu (108 žáků), příčnou flétnu (16 žáků), klarinet (18 žáků), saxofon (17 žáků), trubku (19 žáků), lesní roh (1 žák), pozoun (5 žák), baryton (2 žáci), tubu (2 žáci) a na bicí nástroje (43 žáků) a v sólovém zpěvu 61 žáků. Předmětová skladba nehudebních oborů (v tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém) se řídí vzdělávacími dokumenty.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitel školy byl do funkce jmenován v roce 2000 na základě konkurzního řízení a splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce ředitele ZUŠ. V roce 2012 byl zřizovatelem ve funkci potvrzen.

Ve svém plánování vychází ředitel školy z vlastní koncepce, navazuje na tradice školy, zaměřuje se na postupné zlepšování kvality průběhu a výsledků vzdělávání. Stanovené koncepční cíle a vize školy jsou reálné a v praxi postupně realizované. Jedním z hlavních cílů je rovnoměrná podpora kvality vzdělávání ve všech čtyřech oborech, důraz je kladen na mezioborovou spolupráci a souborovou i orchestrální hru. Na řízení školy se podílí ředitel ve spolupráci se dvěma zástupci, ekonomkou a hospodářkou školy. Vymezené kompetence, povinnosti a zodpovědnost jednotlivých skupin pedagogických pracovníků jsou jasně stanovené v pracovních náplních a organizačním řádu. Vedení školy úzce spolupracuje s poradními i metodickými orgány školy (pedagogická rada, umělecká rada), což se pozitivně promítá do provozu školy. Vedení školy upřednostňuje demokratický styl řízení s možností uplatnění vlastního názoru a vytváří odpovídající podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. Z dotazníků pro učitele vyplynula větší potřeba podílení se na řízení školy.

Vnitřní informační systém založený na elektronické komunikaci, pravidelných poradách i osobním styku je funkční a umožňuje vzájemnou komunikaci i mezi ostatními pracovišti. Údaje o žácích ve školní matrice byly úplné. Kontrolní a hospitační činnost provádí ředitel školy společně se oběma zástupci pravidelně, frekvence hospitací je minimálně jednou za rok u každého vyučujícího (především na jejich třídních besídkách či koncertech), avšak

písemné hospitační záznamy z přímé pedagogické práce učitelů s žáky vedeny nejsou. Z rozhovoru s ředitelem školy vyplynulo, že v případě potřeby jsou přijímána opatření, která vedou ke zkvalitňování vyučovacího procesu, tuto skutečnost dokládají záznamy z pedagogických rad a výsledná úroveň hospitací provedených v rámci inspekční činnosti. Dokumentace školy je řádně vedena, v souladu s celoročním plánem školy vedením kontrolována a analyzována. V třídní dokumentaci byly i přesto v průběhu inspekce zjištěny dílčí nedostatky - v zařazování žáků do ročníků v přípravném i základním studiu, nejasnosti ve vedení třídní dokumentace v literárně dramatickém oboru, které byly v průběhu inspekce napraveny, a v hudebním oboru byly zápisy o průběhu studia vedeny poměrně stroze a měly velmi nízkou vypovídací hodnotu o průběhu vzdělávání. V kontrolní činnosti vedení školy byly zjištěny rezervy, které se však dají snadno odstranit. Školní řád obsahoval všechny požadované oblasti dle příslušného ustanovení školského zákona a zaměstnanci i žáci školy s ním byli prokazatelným způsobem seznámeni v době jeho vydání i následně při nástupu nových pedagogů do školy.

Vzdělávání ve škole zabezpečuje celkem 56 pedagogických pracovníků včetně ředitele. Podmínku odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost splňuje 53 pedagogických pracovníků (94 %). Dvěma učitelům bylo ředitelem uznáno vzdělání v souladu s příslušnou právní normou. V současné době dva pedagogové dokončují studium ke splnění kvalifikačních předpokladů v konzervatoři. Z důvodu zabezpečení výuky v hudebním oboru byl za učitelku na mateřské dovolené přijat učitel bez příslušné kvalifikace na dobu určitou. Od poslední inspekce se pedagogický sbor stabilizoval a zvýšil se počet kvalifikovaných pedagogů. V hudebním oboru ředitel efektivně využívá při stanovení pracovních úvazků příslušnou nástrojovou profilaci pedagogů, převážná většina vyučuje hru na nástroj, který vystudovali anebo jemu příbuzný. Stejně jako ve velké většině základních uměleckých škol, také zde vyučují učitelé hru na nástroj i mimo svou aprobaci. Věkový průměr pedagogického sboru je 47 let (33 žen a 23 mužů) a z toho 12 pedagogů je bývalými žáky školy, což pozitivně ovlivňuje atmosféru ve škole. Začínajícím a novým učitelům je poskytována odpovídající metodická pomoc vedením ZUŠ, ale i uvádějícími učiteli, kterými jsou vedoucí předmětových sekcí. Od poslední inspekce odešlo 13 pedagogů a 32 nových do školy nastoupilo. Jejich příchodem se velmi znatelně oživila výuka některých oborů (v hudebním oboru hra na dechové nástroje, hra na elektrické klávesové nástroje, výuka v tanečním a výtvarném oboru), započala výuka hry na elektrickou kytaru a baskytaru, vzniklo více jak 20 nových souborů a orchestrů. V tomto období byl založen „MUSICAL COMPANY“ - originální muzikály z tvorby učitelů školy. Na realizaci vlastních muzikálů se podíleli vyučující a žáci hudebního oboru i výtvarného oboru, čímž se posílila mezioborová spolupráce a taky zintenzivnění vzájemné součinnosti mezi jednotlivými odděleními hudebního oboru.

Cílem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) na této škole je prohlubování a rozšiřování si profesních kompetencí. Plán DVPP je však zpracován formálně a velmi stručně. Realizace vzdělávacích aktivit probíhá sice v souladu s potřebami školy a jejími finančními možnostmi, ale počet pedagogů zúčastňujících se DVPP je poměrně malý, jak vyplývá také z dotazníkového šetření. Motivace k dalšímu vzdělávání pedagogů není ze strany vedení dostatečná. Na kvalitu výuky to však nemělo negativní vliv s výjimkou výuky v literárně dramatickém oboru. Polovina pedagogů aktivně účinkuje v různých hudebních seskupeních, téměř všichni pedagogové spolu s žáky vystupují na akcích školy. Pro své odborné kvality je řada učitelů pravidelně zvána do porot soutěží. Za dlouholetou pedagogickou činnost obdržela v roce 2014 jedna učitelka hudebního oboru Medaili MŠMT u příležitosti Dne učitelů a rovněž Ocenění Moravskoslezského kraje u příležitosti Dne učitelů v roce 2014.

ZUŠ vyučuje na třech pracovištích (viz charakteristika). Hudební obor se vyučuje na všech pracovištích, nehupební obory (taneční, výtvarný a literárně dramatický) v budově ředitelství na ulici J. Valčíka. Kmenová budova ZUŠ nabízí prostorné a kvalitně vybavené učebny pro individuální i kolektivní výuku. Učebny určené pro instrumentální výuku hudebního oboru jsou vybavené nástrojem s konstantním laděním pro intonační korekci výuky a v některých případech doplněny motivační a vkusnou výzdobou. Pro souborovou a orchestrální hru slouží větší učebny nebo malý koncertní sál. Pro potřebu koncertní činnosti slouží dva kvalitně zařízené koncertní sály s nahrávacím studiem. Velký koncertní sál s velmi dobrým zázemím včetně světelného parku splňuje požadavky na kvalitní prezentaci souborové tvorby všech oborů. Pro pravidelnou činnost literárně dramatického oboru byla před dvěma lety vyčleněna samostatná učebna, která vzhledem k plánované rekonstrukci, ještě nebyla vybavena vhodným zařízením a tudíž byla i v době inspekční činnosti nepodnětná pro kolektivní a individuální činnost žáků. Taneční obor má k dispozici část jednoho z pavilónů školy, kde je taneční sál dostatečných rozměrů vybaven madly a zrcadlovou stěnou. V dalším pavilónu školního areálu byly vytvořeny velmi dobré prostorové i materiální podmínky pro plošnou i prostorovou tvorbu ve výtvarném oboru. Pro žáky i vyučující je vybudováno patřičné sociální zázemí.

ZUŠ je vzhledem k velmi dobrým prostorovým podmínkám i kvalitnímu vybavení po dlouhé roky pořadatelem okresních kol soutěží (dříve i krajských kol). Disponuje nejen rozlehlou vstupní halou s centrální šatnou, ale také bufetem s příjemným posezením pro rodiče.

Zásady bezpečnosti žáků škola zakotvila ve školním řádu a pravidelným, prokazatelným způsobem žáky poučuje o rizicích a možnostech úrazu. Se základními pravidly bezpečného chování jsou žáci seznamováni na začátku školního roku a průběžně před započítím každého rizika v této oblasti. Na základě údajů z předložené dokumentace o bezpečnosti a ochraně zdraví a fyzickou kontrolou nejrizikovějších prostor školy přístupných žákům, provedenou za přítomnosti zástupce ředitele školy nebylo zjištěno, že by ohrožovaly život nebo zdraví žáků. Školení zaměstnanců, revize a opravy technických zařízení zajišťoval ředitel odborně způsobilými osobami. Bezpečnost žáků při akcích pořádaných školou byla zajišťována individuálními opatřeními přijímanými školou. Vstup do budovy je zabezpečen proti vstupu nežádoucích osob a je opatřen kamerovým systémem s dálkovým ovládním otevírání dveří v dopoledních hodinách. Odpoledne je vstup osob sledován zaměstnancem v recepci školy až do uzavření školy. Pro evidenci úrazů žáků škola zavedla knihu úrazů. Ve sledovaném období školního roku 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti se ve škole nestaly žádné úrazy žáků.

Škola dostatečně a včas informuje o své vzdělávací nabídce, využívá široké nabídky komunikačních kanálů včetně kvalitně vedených webových stránek školy a pravidelně pořádá výchovné koncerty pro žáky a děti z okolních mateřských škol. Ke studiu přijímá žáky v souladu s příslušnými právními předpisy. Kritéria pro přijímání jsou jasně stanovena a předem zveřejněna. Protokoly se záznamem výsledku přijímacího řízení jsou řádně vedeny, drobné nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce (chybějící ročník zařazení, zařazení do oboru). ZUŠ vychází vstříc možnostem a potřebám žáků a jejich zákonných zástupců (zapůjčení hudebního nástroje, vstřícnost při sestavování rozvrhu žáků s přihlédnutím k jejich věku). Informační systém ZUŠ je obousměrný a umožňuje rychlou a efektivní reakci vedení na přicházející podněty z řad rodičů i široké veřejnosti. Škola eviduje jednoho žáka se speciálně vzdělávacími potřebami v hudebním oboru, jeho individuální plán je postaven tak, aby respektoval podpůrná opatření stanovená školským poradenským zařízením.

Finanční předpoklady školy byly posuzovány na základě výkonových a ekonomických ukazatelů za rok 2014. Škola hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a s účelovými dotacemi přidělenými na rozvojové programy vyhlášené MŠMT, dále s mimořádným příspěvkem na provoz od zřizovatele, s dary právnických osob a s vlastními příjmy z hlavní a doplňkové činnosti. Prostředky státního rozpočtu škola použila zejména na mzdové výdaje a související zákonné odvody, na ostatní osobní náklady, částečně na výdaje za učební pomůcky a za další vzdělávání pedagogických pracovníků. Běžné provozní výdaje a ostatní neinvestiční výdaje včetně nákladů na odpisy investičního majetku škola hradila z vlastních zdrojů. V doplňkové činnosti škola získává prostředky z pronájmu sálů, bufetu a školního bytu. Z vlastních zdrojů fondu reprodukce investičních prostředků zakoupila „Fantazy panel“ pro výuku hudební nauky a saxofon. Částečně také pokryla modernizaci sociálního zařízení, avšak většinu nákladů na opravy rozvodů a úpravu sociálního zařízení hradila z mimořádného příspěvku na provoz od zřizovatele. Nemovitý majetek je ve vlastnictví zřizovatele a škola má k němu právo hospodaření.

Partnerské vztahy ZUŠ buduje dlouhodobě a jen ty nejkvalitnější přetrvaly dodnes. Více jak 50 let spolupracuje s „Państwowa Ogólnokształcząca Szkoła Muzyczna I. stopnia im. Stanisława Moniuszki“ v Katowicach. Mezi těmito školami vzniklo přátelské až rodinné pouto napříč mnoha generacemi. Žáci, kteří před mnoha lety účinkovali na výměnných koncertech, se dnes do obou škol vrací jako učitelé. Což je případ i nynější ředitelky partnerské školy v Polsku. Přetrvává také spolupráce s Městským úřadem obvodu Poruba, Domovy s pečovatelskou službou, Lázněmi a sanatoriem Klimkovic, Městskou Policií, Policie ČR, ale také základními a mateřskými školami obvodu Poruba atd. Pro žáky je to příležitost jak prezentovat své výsledky vzdělávání a při tom se seznamovat s rozdílným prostředím.

V řízení školy byly zjištěny dílčí nedostatky v oblasti kontroly vedení třídní dokumentace a neprůkazné hospitační činnosti. Personální a materiální podmínky vzdělávání jsou velmi dobré. Finanční zdroje, které škola měla ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení vzdělávacích dokumentů.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání žáků probíhá od 1. září 2012 podle *Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy, Ostrava-Poruba*, s motivačním názvem: „*Talent bez vzdělání a vzdělání bez talentu nemůže vytvořit dokonalého umělce.*“ Marcus Vitruvius (dále „ŠVP“) v přípravném studiu, v 1. – 3. ročnících I. a II. stupně základního studia a studiu pro dospělé. V ostatních ročnících probíhá výuka dle platných učebních dokumentů vydaných MŠMT v období let 1995 až 2005 (dále „ostatní učební dokumenty“).

Aktuální ŠVP ze dne 1. 9. 2013 je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání (dále „RVP“) v oblasti zařazování žáků do příslušných ročníků. ČŠI doporučuje překvalifikovat formu přípravného studia ve všech vyučovaných oborech tak, aby délka studia odpovídala realitě.

Hospitace v hudebním, tanečním, výtvarném a hudebně dramatickém oboru byly provedeny na pracovištích J. Valčíka a V. Makovského. Vzdělávání žáků je po organizační stránce dobře zajištěno. U navštívených žáků všech oborů předmětová skladba odpovídala platným učebním dokumentům. V hudebním oboru je věnována patřičná pozornost výuce dalších povinných předmětů. Žáci mohou navštěvovat celou řadu komorních souborů a orchestrů (kytarový soubor, rockové soubory a skupiny, jazzový soubor, soubory

zobcových fléten, soubor žesťových nástrojů „PORUBŠTÍ TRUBAČI“, žakovský orchestr „ARCHI IUVENTI“, žakovský orchestr „BLACK BAND“, folklórní soubor) v nichž si plní docházku do povinného předmětu Komorní a souborová hra. Hudebně-teoretický předmět (Hudební nauka) je zajištěn v požadovaném rozsahu od 1. – 3. ročníku I. stupně základního vzdělávání podle ŠVP a ve 4. a 5. ročníku I. stupně základního studia podle dosud platných učebních dokumentů. V tomto školním roce ředitel poprvé po několika letech neudělil výjimku žádnému z žáků hudebního oboru v docházce do hudební nauky. Tato skutečnost je důkazem důsledné práce školy při dodržování předmětové skladby v **hudebním oboru** stanovenou platnými učebními dokumenty a zároveň tím posiluje význam systematického uměleckého vzdělávání. V hudebním vzdělávání hraje hudební nauka významnou roli. Žáci se jejím prostřednictvím seznamují se základní stavbou hudebního díla, s teoretickými zákonitostmi hudby, a rozvíjejí si v ní prakticky svou hudebnost a nadání zpěvem, rytmickými a sluchovými cvičeními. Hospitovaná výuka hudební nauky měla rozdílnou úroveň. Hodina 1. ročníku neměla dostatečně jasně danou stavbu hodiny a aktivity působily velmi nahodile. Tím, že nebyl stanoven cíl hodiny, nebylo ani možné zjistit, zda byl cíl naplněn a zda hodina splnila svůj úkol. Hodina postrádala propojení teorie s praxí a žákům nebyla dána možnost hudební kontroly nabytých teoretických poznatků. Vzhledem k tomu, že nebyl předložen tematický plán ani příprava na hodinu, nebylo možné zkontrolovat, zda hodina probíhala v souladu s naplánovanými aktivitami. Zcela opačně probíhala druhá hodina hudební nauky, kde byl učitelkou cíl jasně stanoven a průběh hodiny k němu i šel. Ve výuce se střídaly teoretické i praktické aktivity a byla obohacena prací ve skupinkách i soutěží. Třídní kniha byla vedena dobře, i když i tady chyběl tematický plán. Přímé sledování výuky žáků hudebního oboru v nástrojové výuce bylo cíleně zaměřeno tak, aby byla pokryta výuka rozdílných ročníků a zástupců jednotlivých nástrojových skupin. Bylo zjištěno, že znalosti a dovednosti žáků odpovídaly nárokům ročníkových výstupů deklarovaných v ŠVP a učebních osnovách. Lze konstatovat, že u všech hospitovaných pedagogů i přes různou délku pedagogické praxe nebylo zjištěno odborné pochybení ve vedení výuky, což dokazuje, že výběru pedagogů je vedením školy věnována příkladná péče. Průběh hodiny měl většinou standardní didaktický postup od stupnic, přes etudy k přednesovým skladbám. V hodinách přípravného studia učitelka vhodnou hravou metodou rozvíjela muzikálnost a chuť do práce žáků, kteří zatím ještě nenavštěvují základní školu. Hospitace prokázaly, že učitelé systematicky vytvářeli základy hry na nástroj u žáků začínajících a metodicky rozvíjely již získané znalosti a dovednosti u žáků pokročilých. Příkladná byla stavba sledovaných hodiny, učitelé jasně stanovili cíl výuky, způsob zvládnutí obtížných pasáží technických skladeb, dynamiku a agogiku skladeb přednesových. Výuka cíleně rozvíjela drobnou motoriku rukou i paží a v případě hry na bicí nástroje rovněž koordinaci práce nohou. Výuka byla podpořena správným hudebním pojmoslovím, jasnými a srozumitelnými pokyny při hře jednotlivých skladeb. Ve sledovaných hodinách se pozitivně projevila přímá ukázková hra učitele jako výrazná motivace pro další studium. V případě dechových nástrojů vyučující motivovali žáky ke správnému držení nástroje, dýchání a tvoření tónu. Jen v minimální míře byl ve výuce hry na klavír zaznamenán nevhodný výběr notové literatury a částečně i neadekvátně zvolený metodický postup s ohledem na věk, schopnosti a dovednosti žáků. Některé hodiny probíhaly bezprostředně po třídních besídkách, a tak žáci společně s pedagogem muzicírovali, hráli z listu a vybírali nový program. Hodiny se vyznačovaly příjemnou atmosférou a vzájemnou interakcí mezi žákem a učitelem, také nechyběla společná debata nad skladbami a jejich interpretací. V závěru hospitované instrumentální výuky byla práce žáků s náležitým zdůvodněním a poučením pro domácí přípravu hodnocena. Dílčí podklady pro pololetní a závěrečné hodnocení byly v povinné dokumentaci zaznamenány.

Velká pozornost je na této škole věnována motivaci a udržení zájmu žáků ve hře na zvolený nástroj. Veškerou navštívenou instrumentální výuku lze označit jako příklad dobré praxe ve smyslu pedagogických i motivačních postupů. Výuka hudební nauky vykazovala rezervy v přípravě a plánování hodiny i v metodách a formách výuky.

Taneční obor má ve škole dlouholetou tradici s trvale dobrými výsledky vzdělávání. Ve všech sledovaných hodinách byl jasně stanoven cíl vyučovacích lekcí, který byl naplněn. Vyučující byla důsledná v požadavcích na žáky včetně požadavku na odpovídající cvičební úbory a vhodnou úpravu hlavy, které jsou podmínkou pro kontrolu správného provádění zadávaných úkolů. Výuka tanečních předmětů je zaměřena na všestranný harmonicky tělesný vývoj, na rozvoj prostorového cítění, výrazového pohybu a taneční fantazie. Všemi ročníky prostupuje předmět taneční praxe, který rozvíjí schopnost samostatné tvořivosti i práci v kolektivu. Vyučující byla velmi dobrým názorným příkladem. Vedla žáky vhodným způsobem (jednoduché pohybové vazby na zemi i v prostoru) k základním návykům správného držení těla, vnitřní citlivosti, pohybové fantazii a tanečnímu cítění za podpory odborné terminologie a kvalitního hudebního doprovodu, i když reprodukováného. Zvolené tempo výuky bylo odpovídající schopnostem a dovednostem jednotlivých věkových skupin, upřednostněna byla kvalita před kvantitou, což se pozitivně projevilo ve sledovaných hodinách. Použité metody práce byly pro žáky atraktivní a motivující stejně jako pochvala, která byla vyučující uplatňována přiměřeně. Méně bylo využito sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků nebylo využito. Sledovaná výuka se vyznačovala klidnou a tvůrčí atmosférou, vzájemné vztahy mezi vyučující a žáky i žáky navzájem byly velmi dobré.

Průběh vzdělávání byl vzhledem ke zjištěným pozitivům ve sledované výuce na požadované úrovni.

Výuka plošné i prostorové tvorby ve **výtvarném oboru** byla materiálově i tematicky velmi dobře připravena a zvolené výtvarné materiály i techniky korespondovaly se stanovenými cíli a zvolenými tématy. Při vlastní tvorbě žáků ve smíšených skupinách byl kladen důraz na věkové odlišnosti žáků, zařazení do jednotlivých ročníků a již zvládnuté dovednosti. V úvodu vyučovacího bloku byli žáci vhodně motivováni a dle možnosti i s využitím příkladů z dějin výtvarné kultury. Při vlastní plošné i prostorové tvorbě byli žáci podněcováni ke kvalitnímu zvládnutí daného cíle. Ve všech sledovaných hodinách bylo zřejmé vedení žáků k užívání odborné terminologie a byl kladen důraz na správné zvládnutí jednotlivých použitých výtvarných technik, které odpovídaly zvolenému cíli. Cílené sebehodnocení a hodnocení žáků navzájem s náležitým zdůvodněním bylo v závěru plošné tvorby realizované pro žáky již známým způsobem. Vztah všech vyučujících byl k žákům vstřícný, partnerský a klidný. Ve všech sledovaných celcích byly vyučujícími individuálně hodnoceny průběžné výsledky žáků. Z hospitační činnosti, vystavených výtvarných prací v areálu školy bylo zřejmé vedení žáků k dokončení zadané práce, správnému provedení včetně kompozice celého výtvaru. Kontinuitu celkového průběhu výuky však narušovaly pozdní příchody a dřívější odchody žáků.

Podnětné prostorové i materiální zajištění výtvarného oboru bylo na velmi dobré úrovni. Sledovaný průběh vzdělávání ve výtvarném oboru byl na požadované úrovni.

Celkový průběh kolektivní výuky v **literárně dramatickém oboru** negativně poznamenaly pozdní příchody žáků do výuky a rovněž jejich dřívější odchody. Vzhledem k této skutečnosti vyučující opakovala procvičující činnosti k výslovnosti s nově přichozími žáky, čímž byla narušena celková stavba sledovaných bloků včetně zpětnovazebné závěrečné fáze se všemi žáky. Někteří pozdě přichozí žáci byli do prezentace literárních textů zapojeni bez náležitého úvodu a procvičování jednotlivých

oblastí nutných pro kultivovaný projev. Při jednotlivých aktivitách byla patrná nedůslednost vyučující při kontrole prováděného. Dovednosti významné pro realizaci a prezentaci dramatické tvorby žáků byly rozvíjeny v minimálně míře. Při skupinové výuce byl ne vždy kladen důraz na správný mluvní projev žáků a jejich vedení k uvědomování si vlastní chyby. Ze strany vyučující byla patrná snaha o průběžné hodnocení prováděných převážně improvizovaných aktivit. Prostřednictvím drobných skupinových i individuálních vystoupení žáků nebylo ze strany vyučující viditelné úsilí o rozvoj žáků, kteří nebyli vždy vedeni ke kultivovanému pohybovému i řečovému vyjadřování s důrazem na uvědomování si partnera při skupinových činnostech. Prostředí je vzhledem k plánované rekonstrukci méně podnětné.

Sledovaný průběh vzdělávání v literárně dramatickém oboru byl na kvalitativně nižší úrovni, prostředí učebny bylo málo podnětné a materiální zajištění velmi omezené.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Škola systematicky sleduje úspěšnost žáků, zjišťuje, hodnotí a porovnává úroveň výsledků vzdělávání a prokazatelným způsobem vyhodnocuje na pravidelných pedagogických radách.

Individuální hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků žáků školy stanovených v aktuálním školním řádu a pro žáky vzdělávané dle ŠVP rovněž ze zásad a způsobu hodnocení žáků daných ŠVP. Při hodnocení, které bylo výrazně motivující, vyučující postupovali v souladu s nastavenými pravidly hodnocení. Průběžné výsledky vzdělávání žáků sleduje ředitel ve spolupráci se zástupci prostřednictvím hospitační činnosti především na koncertech a veřejných výstupech. Přehled o znalostech a dovednostech jednotlivých žáků získávají vyučující prostřednictvím komisionálních a postupových zkoušek. Úspěšnost potvrzuje nízký počet žáků, kteří předčasně zanechávají studia bez absolvování uceleného vzdělávacího stupně zejména v hudebním oboru. Také stabilizované počty absolventů a úspěšnost žáků při přijímání k dalšímu studiu na školy s uměleckým či pedagogickým zaměřením jsou důkazem systematického vzdělávání. Mimo přirozený úbytek starších žáků je jejich ročníková struktura vyvážená. Úbytek žáků byl v posledních letech zaznamenán v tanečním oboru, který byl způsoben personální změnou. V současné době je stav stabilizován.

Žáci školy jsou velmi dobří v celé řadě domácích i zahraničních soutěžích. Jsou v nich úspěšní nejen v krajských, ale pravidelně i v ústředních kolech, kde získávají přední umístění. Žáci hudebního a výtvarného oboru se s velmi dobrými výsledky zapojují také do mezinárodních soutěží – „Pro Bohemia“, Kytarová soutěž F. Sora, „Můj sen“ (výtvarný obor) apod. Nejlepší žáci školy jsou každoročně oceněni „Cenou ředitele školy“. Také starosta Úřadu městského obvodu Poruba každým rokem ocení jednoho nejúspěšnějšího žáka školy. Za reprezentaci školy a vynikající pedagogickou činnost byly v posledních třech letech porotou ústředního kola soutěží ZUŠ oceněny dva pedagogové školy.

Podrobné a aktuální přehledy o výsledcích vzdělávání i úspěšné reprezentaci žáků v jednotlivých soutěžích prezentuje škola na svých webových stránkách i ve výročních zprávách za příslušný školní rok.

Výsledky vzdělávání žáků ZUŠ jsou dlouhodobě na velmi dobré úrovni.

Závěry

ZUŠ Ostrava-Poruba patří počtem žáků k největším základním uměleckým školám v Moravskoslezském kraji. Vzdělávací nabídka ZUŠ v době inspekce odpovídala zápisu oborů vzdělávání do rejstříku škol a školských zařízení.

Kvalifikovaný pedagogický sbor, kvalitní materiální zázemí a výše finančních prostředků jsou velmi dobrými předpoklady pro vzdělávací činnost školy. Řízení školy (i přes zjištěné nedostatky) a funkční organizační struktura vytvářejí příznivé podmínky pro činnost ZUŠ. Organizace vzdělávání je nastavena v požadovaném rozsahu vyučovaných oborů. Ve sledované výuce byly vyučujícími ve většině případů voleny efektivní metody práce, které měly pozitivní vliv na umělecký rozvoj žáků a jejich výsledky vzdělávání. Žáci všech vyučovaných oborů se aktivně a úspěšně zapojují do soutěží a přehlídek. Úspěšní jsou rovněž při talentových zkouškách na vyšší typ škol s uměleckým zaměřením.

Silné stránky školy jsou:

- a) Permanentní zájem veřejnosti o vzdělávání ve všech vyučovaných oborech.
- b) Velmi dobré materiální i personální podmínky školy, vyjma literárně dramatického oboru.
- c) Velké procento žáků, kteří ukončí základní stupeň vzdělávání.
- d) Pravidelná koncertní, divadelní a výstavní činnost školy podílející se na kulturním a společenském životě města a širokého okolí.

Slabou stránkou školy je:

- a) Neprůkazná hospitační činnost a kontrola třídní dokumentace.
- b) Formální plánování DVPP.
- c) Pozdní příchody a dřívější odchody žáků z výuky ve výtvarném oboru a literárně-dramatickém oboru.
- d) Nízká vypovídající hodnota záznamů v třídních knihách podchycujících průběh vzdělávání.
- e) Sledovaná výuka literárně dramatického oboru, která vykazovala zásadní nedostatky týkající se průběhu a organizace vzdělávání, pedagogického vedení i materiálního zajištění.
- f) Nižší úroveň výuky hudební nauky s rezervami v plánování a přípravě výuky.

Česká školní inspekce doporučuje:

- a) Zvýšit četnost hospitační činnosti zaměřené na kontrolu přímé pedagogické práce učitelů ve všech oborech.
- b) Překvalifikovat formu přípravného studia v souladu se skutečností.
- c) Zefektivnit systém kontrolní činnosti včetně kontroly školní a třídní dokumentace (ŠVP, tematických plánů, třídních knih, plánu DVPP, hospitační činnost apod.).

- d) Podporovat účast pedagogů na DVPP, zaměřit ho především na pedagogy vykazující nižší kvalitu při vzdělávání žáků především v literárně dramatickém oboru, hudební nauce.
- e) Zlepšit podnětnost výukového prostředí literárně dramatického oboru.
- f) Zvýšenou pozornost věnovat přípravě výuky hudební nauky včetně vyhotovení tematických plánů.
- g) Klást důraz na pravidelnou a včasnou docházku žáku do výtvarného a literárně dramatického oboru.

V rámci metodického rozhovoru po hospitační činnosti v literárně dramatickém oboru bylo vyučující a vedení školy doporučeno:

- Zaměřit se na efektivní vedení třídní dokumentace včetně průkazných zápisů do třídní knihy žáků vyučovaných dle ŠVP a stávajících platných osnov.
- Absolvovat vzdělávání určené pro vyučující literárně dramatického oboru.
- Efektivní realizování kontroly a hospitační činnosti literárně dramatického oboru.

Od poslední inspekce (prosinec 2008) došlo ke zkvalitnění podmínek vzdělávání jak v oblasti personální tak materiální. Výuka na pracovišti v Ostravě-Martinově byla prozatím pozastavena. Se zavedením ŠVP do praxe se rozšířila nabídka studijních zaměření hudebního oboru.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní umělecká škola, Ostrava-Poruba, J. Valčíka 4413, příspěvková organizace vydaná Moravskoslezským krajem na základě usnesení č. 25/2290 ze dne 5. září 2012 včetně dodatků
2. Jmenovací dekret ředitele školy ze dne 21. června 2012 s účinností od 1. srpna 2012
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 22 266/2006-21 ze dne 27. září 2006 s účinností od 1. října 2006 – další místo poskytnutého vzdělávání
4. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy, Ostrava – Poruba s motivačním názvem: „Talent bez vzdělání a vzdělání bez talentu nemůže vytvořit dokonalého umělce“ Marcus Vitruvius ze dne 1. září 2013
5. Výkaz S 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 30. září 2014 ze dne 17. října 2014
6. Školní řád platný od 1. září 2013
7. Organizační řád platný od 9. ledna 2012
8. Záписy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2013/2014, 2014/2015
9. Školní matrika
10. Třídní knihy vedené ve školním roce 2014/2015
11. Rozvrhy hodin všech vyučujících za školní rok 2014/2015

12. Osobní dokumentace všech pedagogických pracovníků ZUŠ
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platné ze dne 26. srpna 2014
14. Celoroční plán práce a měsíční plány práce pro školní rok 2014/2015
15. Kritéria pro přijímání nových žáků všech oborů
16. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách pro školní rok 2014/2015
17. Dokumentace vztahující se ke kontrolní a řídicí činnosti ředitele školy ve školním roce 2013/2014, 2014/2015
18. Dohled na chodbách (plán dozoru) ve školním roce 2014/2015 ze dne 1. 9. 2014
19. Smlouva o výpůjčce s Monty School s. r. o. na pronájem učeben na ul. Čkalovova 942 ze dne 12. 12. 2012
20. Zápisy o seznámení žáků se školním řádem a poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví žáků a seznámení s riziky – třídní knihy za školní rok 2014/2015
21. Provozní řád učeben výtvarného oboru, hrnčířského kruhu a keramické pece ze dne 1. 9. 2014
22. Souhrnná dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí předložená k termínu inspekce
23. Kniha evidence úrazů dětí, žáků a studentů vedená od 26. 5. 2006 kontrolovány zápisy za školní rok 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
24. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. 12. 2014 ze dne 2. 2. 2015
25. Hlavní kniha účetnictví za období 01-12/2014 ze dne 24. 2. 2015
26. Tabulka č. 1 - Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2014 ze dne 27. 1. 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

MgA. Stanislava Juchelková, školní inspektorka

MgA. Stanislava Juchelková v.r.

Mgr. Marcela Orságová, školní inspektorka

Mgr. Marcela Orságová v.r.

Bc. Lenka Fulnečková, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Fulnečková v.r.

MgA. Libor Buchta, odborník pro základní umělecké
vzdělávání

MgA. Libor Buchta v.r.

Mgr. Soňa Javůrková, odborník pro hudební vzdělávání

Mgr. Soňa Javůrková v.r.

V Opavě dne 19. května 2015

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Bc. Jiří Čaňo, ředitel školy

Bc. Jiří Čaňo v.r.

V Ostravě-Porubě dne 25. května 2015